

ESTUDI DE L'ALZINAR DE BINIFALDÓ

Amb aquest material l'alumne podrà fer una petita investigació per tal d'avaluar la qualitat d'aquesta comunitat vegetal.

Pretenem iniciar a l'alumnat en l'experimentació de petites investigacions gràcies a activitats molt senzilles perquè tinguin un coneixement més profund de les dinàmiques i mecanismes de funcionament d'un bosc. Sabem que els instruments d'anàlisi són molt generals, i per tant, poc precisos, però ens interessa més introduir l'alumnat en la feina de camp com a element d'anàlisi científic que desenvolupar exhaustivament conceptes teòrics massa complexos. Un estudi amb paràmetres molt específics ens allunyaria del nostre objectiu.

La importància de la conservació d'espais naturals és bàsica si volem obtenir paràmetres qualitius en relació a la salut ambiental de la nostra illa. L'existència de masses forestals ben conservades ens aporta entre d'altres els següents avantatges:

- Són fixadors de carboni i alliberadors d'oxigen. A través de la fotosíntesi incorporen el CO₂ per construir matèria orgànica i alliberen l'oxigen.
- Com a productors primaris són la base de l'alimentació de la resta d'éssers vius.
- Eviten l'erosió del sòl.
- Actuen com a reguladors de les precipitacions.
- Són els hàbitats on molts d'animals i plantes poden viure i desenvolupar els seus cicles vitals.

La nostra idea és que a partir d'experiències senzilles els alumnes puguin aprendre a conèixer i valorar la importància d'aquests boscos i al mateix temps avaluar el seu estat de conservació fent propostes de gestió en relació a les amenaces i perills que li poden afectar.

A continuació explicam breument quins són els passos a seguir i quins els coneixements necessaris per desenvolupar el treball de camp (annex 1) que proposarem:

Càlcul edat del bosc. Mesurarem el perímetre d'un número representatiu d'alzines i gràcies a una taula de conversió podrem determinar l'edat mitjana del bosc. Amb aquestes dades i amb el recompte dels exemplars més joves (d'un a tres anys) podrem saber si el bosc és madur, si té problemes de regeneració natural i si els percentatges d'edat dels diferents exemplars estan equilibrats.

Taula de conversió.

GRUIX	EDAT
16cm	7 anys
32 cm	16 anys
48 cm	27 anys
57 cm	30 anys
64 cm	32 anys
80 cm	42 anys
96 cm	55 anys
112 cm	70 anys
128 cm	85 anys
144 cm	100 anys

A 1'30 cms d'alçada de terra, es mesura amb la cinta mètrica el gruix del tronc.

Una vegada recollida l'edat de l'exemplar se col·locarà a la casella del grup d'edat corresponent.

Recompte d'exemplars joves.

En aquest apartat es tracta de determinar la densitat dels exemplars germinats. Després de l'observació d'un redol on la densitat és alta, l'alumnat haurà d'avaluar la qualitat de la resta de la zona de treball.

Grau d'antropisme. Analitzar els problemes derivats de l'ús que n'ha fet i en fa l'home en funció de:

- Usos forestals:
  - Usos forestals tradicionals:
    - indústria del carboneig.
    - identificació restes de la indústria del carbó (rotllos de sitja, barraques, forns de pa,...) i d'altres elements arquitectònics (forns de calç, marges de paret seca, basses...).
  - Usos forestals actuals: Utilització del bosc com a zona de pastura amb la detecció d'elements que ens ajudin a determinar-ho: flora afectada, restes d'excrements, llana...
- Ús del bosc com a espai per al lleure. Identificar si existeixen zones erosionades , identificar i classificar el tipus de residus existents, identificar exemplars d'arbres joves trepitjats, mossegats o romputs per accions antròpiques. Determinar el nivell d'impacte d'animals herbívors (núm. exemplars arbres joves i arbusts afectats per les guardes d'ovelles i cabres).

Incidència de plagues. Identificar el nivell d'exemplars afectats pel banyarriquer. Incidència de l'escarabat elefant sobre els fruits.

